

Leevi Räsänen

t h e t w o c h i l d h o o d s

for string quartet

dur. ca. 11'

2
0
2
2

Leevi Räsänen

t h e t w o c h i l d h o o d s

for string quartet

valkoista sumua

white fog

leviävä muste

trickling ink

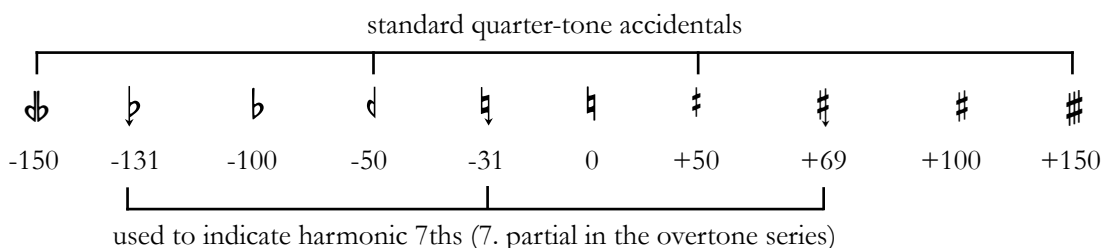
mitä en muista, ei tarvitse unohtaa *which I don't remember, I needn't forget*

Although the piece includes subheadings in the middle of the piece, it is in one movement. The whole piece should be performed without pause.

Vaikka teos sisältää väliotsikoita, se on yksiosainen. Teos esitetään pysähdyksettä.

P E R F O R M A N C E I N S T R U C T I O N S

The following microtonal notation is used (deviations marked in cents, 100 cents = 1 semitone):

The piece contains some harmonies that are based on the natural overtone series. All pitches tuned according to the overtone series are marked as in the example below. Only the seventh and eleventh partials are used.

Example

(-31c, as if 7th overtone to G sharp)

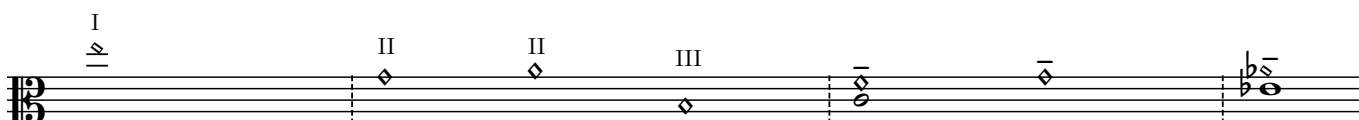
For pitches based on the seventh partial, an accidental with a downwards arrow is used. The pitch is lowered by 31 cents (approx. 1/6th tone). For ease of intonation, the fundamental of the harmonic series is provided.

For pitches based on the eleventh partial, standard quarter tone accidentals are used.

In the example above, the notation would refer to an F♯ that is 31 cents lower than a 12 equal temperament F♯. This F♯ is the same pitch class as the 7. partial of the overtone series of G♯.

H A R M O N I C S

Example: viola, bars 14-17

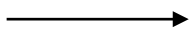
The piece contains a lot of natural and artificial harmonics on all instruments. Natural harmonics are notated either with a diamond notehead on the touched node or with a circle on top of a regular notehead at sounding pitch. String designation is always indicated with roman numerals.

All artificial harmonics used in the piece are 'touch 4' harmonics, which sound 2 octaves higher than the written fundamental.

You should aim for the harmonics to ring clearly and sound bright, regardless of the written dynamic marking. Where the harmonics are accompanied by a dynamic swell ($\leftarrow \rightarrow$), aim for the full sound in the middle of the written duration and **stay there**, listening, for a while, before starting the diminuendo. This is very important for the pacing of the music!

To further clarify rhythms in passages utilizing only harmonics, the rhythm has been notated above the staff in parenthesis, like this, (\downarrow \downarrow), for example.

GENERAL NOTATION CONVENTIONS

Shift from one playing technique to other gradually.

Hairpins with a flared end indicate that the crescendo should increase towards the end of it and end with a burst of volume.

The piece includes two sections without metre (m. 1-27 and 55-65). In these sections, dashed barlines are used and the approximate durations of bars is marked in seconds. The durations can vary from performance to performance. It is important to strive to avoid a feeling of mechanicality. The performers are rather encouraged to try to feel and live the natural pacing of music together.

A suggestive durational notation is used in these sections, where the following noteheads   indicate relative duration from longest durational value to shortest, compared to the overall length of one bar.

Accordingly, rests and indicate shorter and longer relative durations of rests.

short fermata

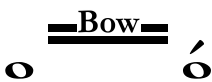
longer fermata

TREMOLOS

Four different kinds of bowed tremolo are used in the piece.

Circular bowing: move your bow along the string in a circular motion, ranging between ordinary position (do not go too near the bridge) and far over the fingerboard (molto sul tasto). The resulting sound is an intermittent swooshing sound with some pitch and some noise.

Bow pressure tremolo: add and reduce bow pressure noticeably for every note, resulting in a sound reminiscent of beating. The speed of bow pressure changes should be slightly slower than 4 notes per second. Do not increase bow pressure too much, try to avoid any creaks in the sound.

regular tremolo, always unmeasured

Irregular tremolo: speed up and slow down the tremolo constantly, sometimes suddenly and sometimes gradually, making it lively.

A B B R E V I A T I O N S

non vib.	no vibrato at all
poco vib.	a shy, very subtle vibrato
con vib./vib. ord.	natural vibrato, context dependent
molto vib.	a very wide and audible vibrato
sul tasto	play slightly on top of the fingerboard
m.s.t.	molto sul tasto, play very far over the fingerboard
pos. ord.	cancels all instructions related to bow position
flaut./flautando	bow fast and with light pressure on the fingerboard, creating a flute-like sound
ord.	cancels all special playing techniques
<i>f possib.</i>	forte possibile: play with as much volume as you can given the current playing technique
<i>espress.</i>	espressivo

O T H E R R E M A R K S

In the beginning of the piece, there is a visual aspect to it. Changing the string and repositioning the bow between bars (as part of the figurative "breathing together") can be slightly emphasized visually, but not overly exaggerated.

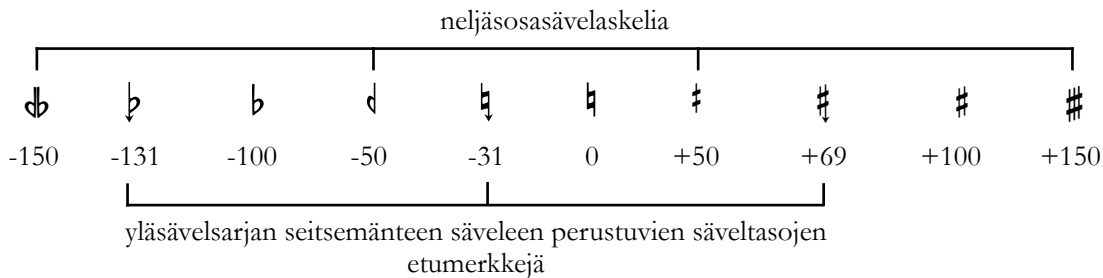
Passages with long slurs should be played molto legato and bowed as the musicians wish.

Further clarification for select bars:

Violin 2 in m. 10	Continue the bow pressure tremolo for the whole bar and start the glissando at about halfway through the bar. Continue the bow pressure tremolo during the glissando and return to ordinary bowing in m. 11.
Cello in m. 28	Glissando with harmonic pressure in the left hand from the harmonic node to open string.
m. 54	All players should end with a downbow and leave their hands frozen in the air, as if time had stopped. The movement should continue abruptly in m. 55 and in m. 56 for cello.
m. 95-97	The same durations are notated for all players. The melodic line in the cello part should cue the individual notes in these bars.

ESITYSOHJEET

Teoksessa käytetään seuraavaa mikrotonaalista notaatiota (säveltasojen muutokset sentteinä (c), 100 c = 1 puolissävelaskel):

Teos sisältää joitakin yläsävelsarjaan perustuvia harmonioita ja säveltasoja. Siihen perustuvat säveltasot on notatoitu alla olevan esimerkin mukaisesti. Vain 7. ja 11. yläsäveltä on hyödynnetty.

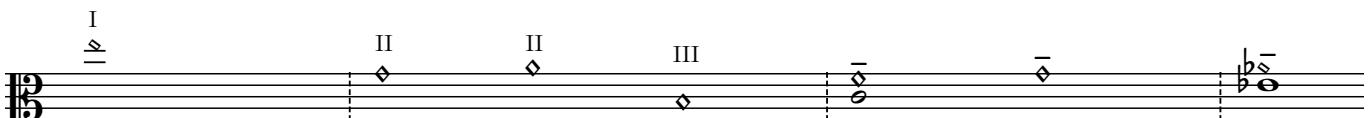
Esimerkki Yläsävelsarjan seitsemänten säveleen perustuvien säveltasojen yhteydessä etumerkkiin on (-31c, as if 7th overtone to G sharp) liitetty alaspäin nuoli. Säveltasot on tasavireistä 31 senttiä (n. 1/6-sävelaskel) matalampi. Intonaation helpottamiseksi, myös kyseessä olevan yläsävelsarjan perussävel on merkitty.

Yläsävelsarjan 11. säveleen perustuvat säveltasot on notatoitu käyttäen neljäsosasävelaskelten etumerkkejä. Yllä olevassa esimerkissä notatoituna on 31c tasavireistä F[♯]-säveltä matalampi F[♯]. Tämä F[♯] on sama sävelluokka kuin yläsävelsarjan, jonka pohjasävel on G[♯], 7. sävel.

HUILUÄÄNET

Esimerkki: alttoviulu, tahdit 4-17

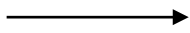
Teos sisältää paljon keinotekoisia- ja luonnonhuiluääniä. Luonnonhuiluäänet on notatoitu joko timanttinuotinpäillä kosketetun säveltason kohdalle kirjoitettuna, tai normaalin nuotinpäen ylle liitetyllä ympyrällä soivalle korkeudelle kirjoitettuna. Kieli on merkitty aina roomalaisin numeroin.

Kaikki teoksen keinotekoiset huiluäänet ovat kvarttiflageolettejä, jotka soivat 2 oktaavia kirjoitettua perussäveltä korkeammalta.

Huiluäänten tulisi soida kirkkaasti ja selkeästi senhetkisestä dynamiikasta huolimatta. Kun huiluääneen liittyy $\Leftarrow \Rightarrow$, tulisi tähdätä äänen täyteen syyntymiseen ja hyvään sointiin noin notatoidun keston puolessa välissä. Teoksen liikkeelle on tärkeää, etteivät äänet ala sammua liian aikaisin: kunkin crescendo-diminuendo-yhdistelmän huippuvolyymissa on syytä pysyä hetki kuunnellen, ennen diminuendon aloittamista.

Rytmin selkeyttämiseksi, joissakin huiluääniosioden tahdeissa rytmi on notatoitu erikseen sulkuihin viivaston yläpuolelle, tähän tapaan: (♩ — ♩) ♩.

Y L E I S I Ä N O T A A T I O T A P O J A

Siirry vähitellen soittotekniikasta toiseen.

Loppua kohden leventyvä crescendo: kiihdytä äänenvoimakkuuden kasvua terävästi loppua kohti.

Teoksessa on kaksi tahtilajitonta osiota (t. 1-27 ja 55-65). Näissä osioissa on käytetty katkoviivoitettuja tahtiviivoja ja tahtien arvioidut kestot on merkitty sekunteina. Kestot voivat vaihdella esitysten välillä. On tärkeää pyrkiä välttämään mekaanisuuden tuntua. Tarkoitus on, että esiintyjät tuntisivat ja eläisivät musiikin luontevalta tuntuvaan etenemistähtiä yhdessä.

Tahtilajittomissa osioissa on käytetty suhteellista rytmimotaatiota, jossa nuotinpäät ilmaisevat suhteellisia kestoja järjestyksessä pisimmästä lyhimpään. Kestot tulee suhteuttaa sekunneissa ilmoitettuihin tahtien kestoihin. Vastaavasti, tauot ja merkitsevät lyhyempää ja pidempää suhteellista tauon kestoa.

lyhyempi fermaatti

pidempi fermaatti

T R E M O L O T

Teoksessa esiintyy neljää erilaista tremoloa.

Circular bowing: liikuta jousa kielellä ympyränmuotoisin liikkein, liikkuen normaalista positiosta (älä mene liian lähelle tallaa) kauas otelaudan päälle (molto sul tasto). Syntyvä ääni on katkonainen ja suhiseva yhdistelmä säveltasollista ja säveltasotonta ääntä.

Tremolo jousen paineella: lisää ja vähennä jousen painetta kuuluvasti vuorotellen, hieman hitaammin kuin 4 vaihtelua sekunnissa. Syntyvä ääni muistuttaa sävelen huojuntaa. Älä kasvata painetta liikaa, pyri välttämään narisevan äänen syntymistä.

normaali tremolo (Huom! Ei 32-osanuottitremolo!)

Epätasainen tremolo: kiihdytä ja hidasta tremoloa koko ajan, joskus äkkinäisesti ja joskus vähitellen, tehden äänestä hyvin eloisan.

LYHENTEITÄ

non vib.	ei vibratoa
poco vib.	hyvin ujo, hienovarainen ja kapea vibrato
con vib./vib. ord.	luonteva vibrato, riippuvainen musiikillisesta kontekstista
molto vib.	erittäin leveä ja selvästi kuuluva vibrato
sul tasto	soittaen otelaudan päältä
m.s.t.	molto sul tasto, soita hyvin pitkällä otelaudan päältä
pos. ord.	kumoo kaikki jousen position liittyvät ohjeet
flaut./flautando	soita kevyellä jousen paineella nopein liikkein otelaudan päällä, luoden huilua muistuttavan äänen
ord.	kumoo kaikki soittotekniset ohjeet
<i>f</i> <i>possib.</i>	forte possibile: soita niin suurella äänenvoimakkuudella kuin pystyt senhetkisen soittotekniikan huomioon ottaen
<i>espress.</i>	espressivo

MUITA HUOMIOITA

Teoksen alun visuaalisuus on tärkeä osa sitä. Kielen vaihtamisen ja jousen uuteen asentoon asettamisen visuaalisuutta tahtien välillä voi lievästi korostaa (osana kuvainnollista ”yhdessä hengittämistä”), mutta ei kuitenkaan niin paljoa että se veisi kaiken huomion.

Pitkin kaarin notatoidut osiot tulisi soittaa molto legato ja jousittaa kuten parhaaksi näette.

Lisähuomioita muutamista tahdeista:

Viulu 2 tahdissa 10	Jatka tremoloa jousen paineella koko tahdin ajan. Aloita alaspäinen glissando tahdin puolivälin paikkeilla ja jatka jousen paineen tremoloa sen ajan. Palaa tavalliseen jousitukseen seuraavassa tahdissa glissandon loputtua.
Sello tahdissa 28 tahti 54	Liu’u huiluäänestä vapaaseen kieleen kuten notatoitu. Kaikkien tulisi päättää crescendo vetojouseen ja jättää jousikärensä pysähtyneenä ilmaan, kuin aika olisi pysähtynyt. Liike jatkuu yhtäkkisesti tahdissa 55 (sellolla tahti 56).
tahti 95-97	Kaikissa stemmoissa on notatoitu samat relatiiviset kestot. Sellon nouseva melodia näyttää siirtymisen nuotinpäädystä toiseen.

composer's note

I love my home town, Enonkoski. Its plentiful mushroom forests and bilberry branches sagging under the weight of their berries, spruce branches bent from heavy snow to an arc, the sweet-savoury breeches on the lakeside and, above all, my childhood home and summer house. Some of the most memorable moments of my life spent in them. My memories of childhood places have grown extremely sweet. Yet because of everything I've experienced there, my childhood has withered into a queue of stuttering memories, flashes amid a gray and weighty mass. The vast majority of my mind has been wiped into lukewarm mumble that I wouldn't care to look back on.

My time at the school of Enonkoski was blackened by a few nasty teachers and a large number of cruel fellow students who ultimately forced me to change schools. I wasn't left with options, I was only 11 years old at the time. My parents' love, sense of justice and determination opened me up to a fresh start in Savonlinna, where I knew little about the adversities that I would encounter after the first few years. I got sick with an eating disorder. Whether it was because of my new bullies or the even more deepened pursuit of perfection is hard to say, but this time around me there were a few important and good friends and a class that seemed to be on my side in large part. There, for the first time, I also had the support of adults.

It felt important to try to address memory-mush through my art, writing nostalgic music or something that would reflect my attempts at understanding my own history. I think I still don't really understand what happened in my childhood. When I come to look at my school years, I see myself most often through the eyes of those others. Even now, my worst nightmares have something to do with me being back in elementary school.

Art I remember. Every opera and theatre performance, concert or record I enjoyed listening to. Every piece I so tirelessly (and sometimes very exhaustedly...) played at the piano and the recitals where I performed despite the fact that my hands were sweating and my heart was slamming almost through the chest. The constant requests from relatives and family friends to play something, because the music brought joy.

Joy is what music still brings me and I'll take it with me wherever I am. This piece is my song from Enonkoski.

The piece was written for TEMA and Savonlinna-quartets with the kind funding of the Arts Council of South Savo under Arts Promotion Center Finland.

säveltäjältä

Minä rakastan kotiseutuani, Enonkoskea. Sen runsaita sienimetsiä ja notkuvia marjanoksia, painavasta lumesta kaarelle taipuneita kuusenoksia, makeansuolaisia tuulahduksia järvenrannassa ja ennen kaikkea lapsuudenkotiani ja mökkimaisemaa, niissä vietettyjä elämäni ikimuistoisimpia hetkiä. Aika on kullannut kotiseutuni. Toisaalta kaiken siellä kokemani vuoksi lapsuuteni on kuihtunut pätkittäisten muistojen jonoksi, välähdyksiksi harmaan ja painavan massan keskellä. Valtaosan mieleni on pyyhkinyt haaleaksi muminaaksi, jota en välittäisi muistella.

Aikaani Enonkosken koulussa mustuttivat muutama ikävä opettaja ja suuri joukko mieltäni pahoittaneita kanssaoppilaita, jotka saivat minut vaihtamaan opinahjoa. Minulle ei jätetty vaihtoehtoja, olinhan vasta 11-vuotias. Vanhempieni rakkaus, oikeudentunto ja päättäväisyys avittivat minut uuteen alkuun Savonlinnassa, missä en arvannut ensimmäisten muutaman vuoden jälkeen kohtaavani kenties entistä pahempia vastoinkäymisiä. Sairastuin syömishäiriöön. Johtuiko se sitten uusista kiusaajistani vai entisestään syventyneestä täydellisyyden tavoittelusta, on vaikea sanoa, mutta tällä kertaa ympärilläni oli muutamia tärkeitä ja hyviä ystäviä ja luokka, joka tuntui suurilta osin olevan puolellani. Siellä minulla oli myös aikuisten tuki.

Tuntui tärkeältä yrittää käsitellä tuota muistojen suhmua taiteeni kautta, kirjoittaa nostalgiamusiikkia tai jotakin, mikä heijastelisi yrityksiäni oman historiani ymmärtämiseksi. Luulen, etten vieläkään oikein ymmärrä mitä kaikkea lapsuudessani oikein tapahtui. Kun koitan katsoa kouluaikoihini, näen itseni useimmiten niiden muiden silmin. Vieläkin pahimmat painajaiseni liittyvät jotenkin siihen, että olen taas peruskoulussa.

Taiteen minä muistan. Jokaisen ooppera- ja teatteriesityksen, konsertin tai levyn, joiden kuuntelemisesta nautin. Jokaisen teoksen, jota olen pianon ääressä uupumatta ja joskus uupuenkin harjoitellut, ja resitaalit, joissa esiinnyin huolimatta siitä, että kädet hikoilivat ja sydän löikin lähes rinnasta läpi. Perheen ja tuttavien ainaiset pyynnöt soittaa jotakin, koska musiikki toi iloa ympärilleen.

Sitä se tuo minulle edelleen ja vien sen mukana sinne, missä ikinä olenkaan. Tämä teos on lauluni Enonkoskelta.

Teos on kirjoitettu TEMA ja Savonlinna-kvarteteille Taiteen Edistämiskeskuksen Etelä-Savon Taidetoimikunnan tuella.

written for TEMA and Savonlinna Quartets
with the kind funding of Arts Promotion Center Finland

the two childhoods

"laulu Enonkoskelta"

LEEVI RÄSÄNEN 2021-2022

valkoista sumua

white fog

★) always swell enough to reach a good and resonant sound, and stay on that "sweet spot" for a while before beginning to dim.

1 bar ≈ 4-7" ca. 9"

Violin 1: *ppp* < *mf* *airy, breathing together*; *p*; *limping*; *ca. 9"*

Violin 2: *ppp* < *mf* *airy, breathing together*; *p*; *limping*; *ca. 9"*

Viola: *ppp* < *mf* *airy, breathing together*; *p*; *limping*; *ca. 9"*

Violoncello: *ppp* < *mf* *airy, breathing together*; *p*; *limping*; *ca. 9"*

Annotations: (speed of the tremolo: slightly slower than 4 notes per second); *Bow*; (add & reduce bow pressure slightly for every note, as if the sound was beating); *ord.*

6 1 bar ≈ 4-7"

Violin 1: *ff* *sharp, tangy*; *ff* *sharp, tangy*; *ff* *sharp, tangy*; *ff* *sharp, tangy*

Violin 2: *as before: airy, breathing together*; *like rushes (kuin kaislikko)*; *sharp, tangy*; *sharp, tangy*

Viola: *like rushes (kuin kaislikko)*; *sharp, tangy*; *sharp, tangy*; *sharp, tangy*

Violoncello: *sharp, tangy*; *sharp, tangy*; *sharp, tangy*; *sharp, tangy*

Annotations: (slightly faster than 1 circle per second); *ord.*

A

10 (speed of the tremolo: slightly slower than 4 notes per second)

(-31c, as if 7th overtone to H [=B natural])
non vib.

mp
(add & reduce bow pressure slightly for every note, as if the sound was beating)

smooth

airy, breathing together

irregular tremolo with continuous accel. and rit.

mp
(add & reduce bow pressure slightly for every note, as if the sound was beating)

smooth

fluttering

mp
thin and piercing

airy, breathing together

mp
thin and piercing

airy, breathing together

14 1 bar ≈ 5-9"

(non vib.)

B (non vib.)

blooming, resonant

blooming, resonant

anticipatory

blooming, resonant

(non vib.)

blooming, resonant

leviävä muste
trickling ink

D
28 $\text{♩} = 50$

non vib. → vib.ord.

mp cresc. poco a poco with more friction

II non vib. flautando non flaut. → vib.ord.

mp cresc. poco a poco with more friction

IV non vib. non flaut. → vib.ord.

mp cresc. poco a poco with more friction

I II (3) *gliss.* 0 non vib. non vib. →

mf (trill) *p* cresc. poco a poco with ever increasing intensity *mf*

32

fiery *ff* poco cold, hard and insisting

ff poco cold, hard and insisting

fiery *ff* poco cold, hard and insisting

fiery *ff* poco cold, hard and insisting

molto vib. molto espress. vib.ord. dolce

fiery *ff* poco cold, hard and insisting

38 **poco accel.** ord. → m.s.t. ★ **65** irregular trem. with continuous accel. and rit. III pos. ord.

E con vib. swiftly gliding **2+2+3** **3+2+2**

mp gloomy, affectuous *pp* sparking electric energy *n* lamenting *p* senza vib. II

mp gloomy, affectuous *pp* non vib. I III IV III IV III

mp gloomy, affectuous *pp* con vib. molto espressivo *p*

44 **F** **molto vib.**

mf *fff* giving it your all **molto vib.**

vib.ord. *mf* *fff* giving it your all **molto vib.**

vib.ord. *mp* *mf* *fff* giving it your all **molto vib.**

pp *fp* *f* *fff* giving it your all **molto vib.**

49 **attaca**

increase bow speed and vibrato intensity to the point where it almost seems as you were having some sort of seizure

Freeze! Leave your right hand and bow perfectly still, up in the air

Freeze! Leave your right hand and bow perfectly still, up in the air

Freeze! Leave your right hand and bow perfectly still, up in the air

Freeze! Leave your right hand and bow perfectly still, up in the air

Freeze! Leave your right hand and bow perfectly still, up in the air

★) molto sul tasto

increase bow speed and vibrato intensity to the point where it almost seems as you were having some sort of seizure

mitä en muista, ei tarvitse unohtaa

which I don't remember, I needn't forget

G Come prima, 1 bar \approx 4-7"

55 I III I II

ppp *mf* *p* *p*

introverted, fragile *breathing together*

III II IV II

ppp *mf* *p*

introverted, fragile *breathing together*

III II I II

ppp *mf* *p*

introverted, fragile *breathing together*

I II

p *gliss.* *p*

breathing together

59 H ca. 5-9" ca. 4-7" II

mp *mf* *p*

espress. poco vib. *sentimental, nostalgic* *espress. poco vib.* *non vib.*

p *mf* *p*

sentimental, nostalgic

II II II

p *mf* *p*

non vib.

p *mf* *p*

66 I vib.ord.

p *hopefully, espress.*

III IV

p *precisely, with a certain heaviness*

III IV

II III I II

p *p* *p*

precisely, with a certain heaviness

The musical score is divided into three systems. The first system (measures 55-58) features four staves with complex fingering and dynamics. The second system (measures 59-65) includes a 'H' box and various performance markings like 'espress. poco vib.' and 'non vib.'. The third system (measures 66-70) shows a key signature change and a 'vib.ord.' marking. The score uses various time signatures (4/4, 3/4, 2/4, 6/4) and includes detailed fingering and dynamic instructions.

70

non vib. (d) II III

f blooming, resonant *molto*

III IV

optimistic *mf* blooming, resonant *molto*

IV III

blooming, resonant *f* *molto*

I II III

f *molto*

blooming, resonant *f* *molto*

Heavy ♩ 40

J vib.ord.

74

f *possib. espress.*
(change bow freely for full volume)

III IV

f *possib.*
(change bow freely for full volume)

II III

f *possib.*
(change bow freely for full volume)

vib.ord.

f *possib.*
(change bow freely for full volume)

cold

cold

cold

cold

78

non vib. 5 *p* *sempre poco espress.* *mp*

III non vib. 5 *mp* *cresc. poco a poco* *sempre poco espress.* II III *cresc. poco a poco* *vigorously*

non vib. I 5 *p* *sempre poco espress.* IV 7 *mp* *cresc. poco a poco* III II *vigorously*

non vib. 5 *p* *sempre poco espress.* non vib. 5 *mp* *cresc. poco a poco* *sempre poco espress.* *vigorously*

83

non vib. → vib. → non vib. ord. poco flaut. → non vib. ord.

mf *f* *mf* *f* *f*

88

L

ord. 3

al ff *dim. poco a poco* *f* *mf*

al ff *dim. poco a poco* *f* *mf*

91

(ord.) 3 sul tasto flautando 5 5 5

f *mf*

7 7 5 5 5 → vib. → *p* *f*

ord. 5 → non vib. *p*

ord. 6 sul tasto flautando 6 6 6 5 5

mf *mp*

93

3 (mp) *p*

(vib.) *p*

sul tasto flautando *p*

3 3 3 3

p

1 bar = 6-10"

95

individual notes to be cued by cello
sul tasto flautando → ord.

(-31c, as if 7th overtone to H) **M** 50

8

pp with care, listening to every tone

with a matte surface, velvety, soft still

individual notes to be cued by cello
sul tasto flautando → ord.

with a matte surface, velvety, soft still

individual notes to be cued by cello
sul tasto flautando → ord.

with a matte surface, velvety, soft still

individual notes to be cued by cello
sul tasto flautando → ord.

all notes need not be the same length
flautando sul tasto → ord.

pp with care, listening to every tone

with a matte surface, velvety, soft still

pp with care, listening to every tone

102

N

mp electric *f* *dramatically*

3 *mp* electric

3 *mp* electric

3 3 *mp* electric

mp electric

107 O

non vib. → vib. → non vib.

f *fff* *f* *fff*

dramatically

111

with care *p*

p III *breathing together*

I II III *breathing together*

p *breathing together*

p evenly, with a matte surface

115 P

gliss. *mf warmly* *pp* *empty and raw*

III *pp*

III IV (-31c, as if 7th overtone to E flat) *mf* *pp empty and metallic*

mf warmly *pp empty and metallic*